

AKLUČEK ZASEDANJA ZAKONODAJE

Preraj je bilo končano 93. splošno zasedanje zakonodajne države Ohio, v katerem je bilo uzakonjenih 227 novih postav.

COLUMBUS, 14. junija. — In devetdeseta splošna zakonodajna država Ohio je danes formalno zaključila zasedanje, tekoma katerega je uzakonila 227 novih zakonov, ki jih je, razen dveh, podpisal vseguverner John W. Meyer.

Demokratske manjšine v nižji in senatu so onemogočile vsako prizadevanje, da se bi izdalo zakon, ki bi se prilagalo v enakih vladnem denarju namenemu za razne izboljšave in strukture pri mestnih javnih napravah (utilitete).

Prvi akt zasedanja je bil sprejetje skupne resolucije, ki jo je H. C. Atkinson, komisar za brezposelnost, komisar za polnočnega pogajanja, in avtoritetami za premije, ki so jih plačale iz Ohijskega brezposelnostnega kompenzacijskega fonda, v železniški brezposelnostni kompenzacijski fond.

Poročilo councilmana Novaka

John M. Novak, demokratski councilman 23. varde, poroča: "Ker sem izvedel, da hišni posestniki, ki oddajo stanovanja religioznim klijentom (tj. ljudem, ki so na relifu), ne smejo svojega renta oziroma "housing warants" ob času, sem bil predsedniku mestnega sveta, ki je bil član odbora, da pošlako zbiranje teh "housing warants", s katero komisija se je ukvarjala, na komitej, da ponedeljka, 13. junija 1939, in sicer zato, da bi se jim pa ne zanimalo. Zato sem bil na seji, da se vsi opomni, da na ta dan se bo vršil izbor Soc. kluba št. 27 in pevski zbor "Zarja" na Močiljevi farmi. Kje je ta farma? Že vsi, kar vas je v Clevelandu in okolici. Kaj se bo prihodnjega dne v zabavnem, razvidno v dopisih in oglaševanju. Kar je najbolj važno, to, da si zabeležite zgoraj navedeno in se pripravite na to. V slučaju slabega vremena bo piknik vršil v spodnjem S. N. Doma na St. Ave.

Izredna seja

16. junija se vrši izredna Progresivnih Slovencev št. 3, v Slov. društ. domu na Reher Ave., ob 7. uri. Vse članice so prošene, da se pripravijo na to. V slučaju slabega vremena bo piknik vršil v spodnjem S. N. Doma na St. Ave.

Goebels pravi, da se je Chamberlain moral podati, ker je bil potisnjen v kot

Po vsej Slovaški gredo od ust do ust govorice, da si bosta Nemčija in Madžarska razdelili Slovaško. Ogronomno število nemških čet ob poljsko-slovaški meji. — Monsignor Tiso pričakuje s skrbjo prihodnje geste svojega prijatelja in zaščitnika Hitlerja.

BERLIN, 14. junija. — Joseph Goebels, nemški minister propagande, je imel nocoj v berlinski Sportni palači govor, v katerem je dejal, da se je angleški ministrski predsednik Chamberlain udeležil monakovske konference zato, "ker smo ga pritirali v kot in ni imel iz njega izhoda."

Nemci žive iz rok v usta. Nato pa je Goebels svaril svoje poslušalce ter jim priporočal previdnost, rekoč: "Mi živimo iz rok v usta ter se ne smemo niti za trenutek spozabiti, ker bi to utegnilo imeti nepredvidene posledice." Nacizem, je dejal Goebels, ni noben izvozni predmet in zapadne velesile naj kar imajo svojo demokracijo, katere Nemčija ne mara. "Mi nismo nobeni bedaki. Anglija in Francija sta bili v ekonomskem, finančnem kakor tudi vojaškem oziru vedno močnejši kot Nemčija, torej čemu naj bi ju mi zdaj obdarili s s čistim in odločnim političnim vodstvom (nacizmom)?"

Slovaški se bliža usodna ura. BRATISLAVA, 14. junija. — Po vsej Slovaški — od največjega mesta do najmanjše vasi — gredo od ust do ust novice, da si nameravata Nemčija in Madžarska razdeliti Slovaško. Ob slovaški meji se zbirajo močni oddelki nemške armade in rečejo, da bo prišel Hitler konec tega meseca v Budimpešto. Poljski poslanik v Parizu je obvestil francosko vlado, da je koncentrirala Nemčija ob poljsko-slovaški meji 250.000 svojih vojakov. Castiti gospod monsignor Tiso, ki je šel prosit Hitlerja zaščite pred Čehi, zdaj s skrbjo pričakuje prihodnje geste svojega prijatelja in zaščitnika Hitlerja.

Nov grob

Premiril je rojak Louis Kraucar, po domače Kislez, 3627 East 82nd Street, v starosti 67 let. Doma je bil iz vasi Opčine, fara Zobernica, odkoder je prišel sem pred 40 leti. Tukaj zapuščajo ženo, polnočnega soproga Heleno, rojeno Polončič, dve hčeri, Mary Vaden in Helen Mahovski, in dva sina, Louisa in Franka ter nečaka Franka. V starem kraju pa dve sestri, redovnici Ottilijo in Ljubljani in redovnici Josephine v Kamniku ter brata Ignac. Pogreb rajnega se bo vršil v soboto jutraj ob 8. uri iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca in potem na Calvarija pokopališče. Naše sožalje. Bodu mu ohranjen blag spomin.

Izredna seja

Izredna seja Kluba Ljubljana, Slov. društ. v direktoriju Slov. društ. doma na Reher Ave., se vrši v petek 16. junija ob 7:30 zvečer. Vabljeni so vsi, da se gotovo navzoči, enako se vabi vse one, ki so delali pri proslavi 3. in 4. junija, da se udeležijo, ker bo podan rezultat naše proslave in bo po seji malo zabave. — Odbor.

Odvajalec je zadušil ugrabljenega otroka in ga vrgel v vodo

Preiskava je dognala, da je nečloveški odvajalec otroka najprej z odejami zadušil, nato pa ga vrgel v potok.

CLYDE, O., 14. junija. — Zakoncem Flink je neki odvajalec na njih domu ugrabil njegovega otroka, katerega so danes našli mrtvega v nekem potoku, sedem milj od doma. Obdukcija trupelca je dognala, da dete ni bilo utopljeno, temveč da ga je odvajalec najprej zadušil z odejami, potem pa ga vrgel v vodo.

Oblasti, ki vodijo preiskavo in ki iščejo storilca, nimajo o njem skoraj nobenega sledu. Rečeno je, da se je v sosesčini potikal neki misteriozni tujec, ki je morda izvršil ta zločin. Trupelce deset tednov starega deteta, ki ga je odvajalec dvignil iz otroškega vozička, v katerem je dete spalo, ne da bi pri tem izzval sumljivost domačega psa, je bilo najdeno danes, dvanaest ur po odvedenju, v Green Creeku.

Slovenski program

Kakor nam naznanja Mr. Martin Antončič, vodja s slovenskega radijskega programa, se bo poslej oddajal slovenski radijski program vsako sredo ob 8:15 dopoldne, in ne več ob 2:15 popoldne, kakor doslej. Poleg tega programa ob sredah, je seveda redni slovenski program tudi vsako nedeljo popoldne ob enih. Program se oddaja preko WGAR postaje.

Praščiki in muhe

V Harperjevi tožbi, kjer igra glavno vlogo 2.000 praščikov, ki žro odpadke jedil prebivalcev predmestja Cleveland Heights, so zdaj nastopile tudi muhe, in sicer muhe vseh sort in branž. V sodni dvorani, kjer sedi sodnik Frank J. Lausche, slišimo zdaj razprave o plavih, konjskih hišnih in hlevskih muhah in končno o višnjevih stekleničnih muhah. Podrobneje bodo te muhe vsekakor opisali oni, ki znajo "izborni poročati" o takih stvarih.

Piknik

V nedeljo 18. junija se vrši piknik društva Na Jutrovem, št. 477 SNPJ na Zornovi farmi na Bradley Road. Obhajajo 5-letnico obstoja SNPJ v krogu številnih članov in prijateljev. Prijazno vabijo vse Slovence iz širnega Clevelanda in okolice, posebno pa članstvo SNPJ, da jih posetijo v obilnem številu.

V bolnico

V St. Lukes bolnico se je podala dobro poznana Rozi Slokar, 8610 Vineyard Ave. Prijatelji ji želijo skorajšnjega okrevanja in skorajšnji povratek k svoji družini.

Graduirala

Iz South High šole sta graduirala Frank Dodič, 8610 Vineyard Ave., in Emma Koprivnik iz 8514 Vineyard Ave. Čestitke.

HITLERJU JE UGAJALA

Upor kaznjencev, ker jim vodstvo jetnišnice ni dalo svilenega perila

Kaznjenci so že enkrat prej priredili v jetnišnici celo rabuko in velike preglavice oblastim, ker so morali odhajati k počitku pred predvajanjem gotovega radijskega programa.

LANSING, Kansas, 13. junija. — Danes se je tukaj po štirih urah končal upor kaznjencev v državni jetnišnici, ki so se uprli, ker vodstvo kaznišnice ni hotelo ugoditi njihovi zahtevi po svilenem spodnjem perilu in po spalnih pižmah.

Omenjeni kaznjenci so delali v nekem premogorovu, kjer pa so 750 čevljev globoko pod zemljo nenadoma zastavali ter obdržali pri sebi kot svoje jetniške dvanaest paznikov in Roberta Murrayja, superintendenta rova.

Njihov sklep, da prenehajo z uporom oziroma s stavko, je bil dosežen nekaj minut pred tem, ko je prišlo v rov dvajset paznikov, oboroženih s strojnicami in plinskimi bombami in pod ukazi, da se poslušajo obojega orožja, ako se kaznjenci ne podajo.

Revolta se je pričela kmalu po sedmih jutraj, ko je prišlo v rov na delo 251 kaznjencev. Po treh urah so poslali na površje superintendenta z instrukcijami glede svojih zahtev.

Varden odklonil njihove zahteve. Varden Amrine je izjavil, da absolutno odklanja njihove zahteve, nakar je poslal superintendenta h hazi h kaznjencem z navodilom, da naj pridejo vsi kaznjenci, ki ne nameravajo delati, na površje. Dva in dvajset mož se je odzvalo temu pozivu, 229 pa jih je ostalo v rovu. Eno uro zatem, ko so se težko oboroženi stražniki pričeli pripravljati, da jih gredo iskat v rov, so pričeli kaznjenci prihajati na površje. Izjavili so, da so se premislili in da se bodo še nadalje zadovoljevali z manj gošposkim spodnjim perilom, čeprav ni židano.

Kaznjenci so že enkrat prej napravili celo rabuko v jetnišnici, ker jim je bilo ukazano, da morajo prej k počitku, kot je napočil čas za radijski program, na katerem nastopata znana komika Amos in Andy.

ZNAČILNA POROČILA AMERIŠKIH DELAVSKIH ORGANIZACIJ

Lewis ne vidi možnosti delavskega miru z Ameriško delavsko federacijo.

CIO KAMPANJA ZA STAROSTNO POKOJNINO

WASHINGTON, 14. junija. — John L. Lewis, predsednik CIO organizacije, je danes porušil tako rekoč vsa upanja za dosego miru v delavskih organizacijah, ko je izjavil časnikarjem, da smatra Odbor za industrijsko organizacijo za nemogoče vsako pogajanje s sedanjim mirovnim odborom Ameriške delavske federacije. Dalje je Lewis izjavil, da "mir z Ameriško delavsko federacijo ni glavnega pomena, temveč da je sedaj prvi in glavni namen izvedba CIO programa, da se organizira vse neorganizirane delavce dežele."

Nazadnjaštvo v Federaciji

"Ameriška delavska federacija je še vedno pod kontrolo male skupine ljudi, trdno zadržanih in reakcionarnih v svojem zadržanju napram javnim vprašanjem in tolerantnim napram mnogim zlim razmeram, ki obstojajo v Federaciji," je izjavil Lewis.

Delo proti New Dealu

Lewis je tudi dejal, da deluje vodstvo A. F. L. roko v roki z industrijskimi in finančnimi interesi v prizadevanju, da oslabi CIO organizacijo in da "privede do izkristalizacije anti-New deal sentimenta v deželi."

Politiko Ameriške delavske federacije je označil Lewis s "politiko vladanja ali pa propada."

CIO organizacija bo nadaljevala s svojimi prizadevanji, da se organizira vse neorganizirane delavstvo dežele ter bo imela dne 10. oktobra v San Franciscu svojo drugo letno konvencijo.

Izjave Wm. Greena

William Green, predsednik Ameriške delavske federacije, pa je izjavil, da je voditelj CIO organizacije zopet blokiral vsa prizadevanja za dosego delavskega miru. "Resnični vzrok, da Lewis ne mara miru," je dejal Green, "je, ker Lewis ve, da bi mir avtomatično končal njegovo avtokratično kontrolo nad manjšinsko skupino v vrstah organiziranega delavstva."

IZSELJEVANJE ŽIDOV IZ AVSTRIJE

DUNAJ. — Dunajska izdaja lista "Voelkischer Beobachter" naznanja, da je centrala za izseljevanje židov iz Ostmarke (Avstrije), izvedla tekom leta dni izselitev 99.627 židov. Iz teh števil je razvidno, da je danes v Avstriji približno še 80.000 židov. Pred letom 1939 je živelo v Avstriji približno 180.000 židov.

V domovino

S parnikom Europa se bo odpeljala v staro domovino Mrs. Mary Kocjan 15926 Whitcomb Ave. Obiskala bo stariše kate-rih ni videla že 25 let, v rodni vasi Krajnc, fara sv. Vid nad Cerknico. Srečno pot in mnogo zabave.

GARNER BO KANDIDIRAL

WASHINGTON. — Osebe, ki stojijo jako blizu podpredsedniku Garnerju, pravijo, da bo Garnerjevo ime predloženo leta 1940 demokratski konvenciji kot ime predsedniškega kandidata, ne glede na to, kdo drugi bo predlagan za predsedniško kandidaturu.

Nekateri demokratski voditelji, posebno reakcionarji z juga, so pripravili nominirati Garnerja tudi v slučaju, če se predsednik Roosevelt odloči še v tretje kandidirati. — V Dallasu, Texas, je bila pred nekaj meseci ustanovljena organizacija, ki je zdaj pričela agitirati za Garnerja.

NEMŠKI LETALCI NAD POLJSKO

VARSAVA. — V bližini Volština so štiri nemška letala preletela poljsko mejo. Enemu izmed letal se je pokvaril motor, zaradi česar se je moralo spustiti na zemljo. To je bilo letalo češkega izdelka, v katerem je sedel civilni pilot. Izjavil je, da je izgrešil smer in da je nameraval poleteti v Erfurt. Obmejne straže so zadržale pilota ter zaplenile letalo, dokler oblasti letalca ne zaslišijo ter ukreajo o bodoči usodi pilota in letala.

TURŠKI TRG IZGUBLJEN ZA NEMČIJO

LONDON. — Kakor poroča "Daily Telegraph" iz Carigrada, je turška vlada po podpisu rusko- angleške pogodbe odklonila podpis nekega naročila iz Nemčije, znašajočega 2.5 milijonov funtov šterlingov, glede katere naročbe so bili Nemci prepričani, da jo imajo že v žepu. Mesto tega je naročila turška vlada v Angliji za pol milijona funtov železniškega materiala.

Seja zbora Slovan

Poziva se vse pevce zbora Slovan, da se gotovo udeležijo izredne seje, katere se vrši v petek 16. junija v navadnih prostorih. Po seji bo nekoliko zabave, tako kot je sklep zadnje seje. Zbor se tudi iskreno zahvaljuje Mr. August F. Svetku za darovano vsoto \$2.00. — Tajnik.

Prog. trgovska zveza

Ne pozabite na piknik, ki ga priredi Progresivna trgovska zveza v nedeljo 18. junija v Slovenskem društvenem domu na Reher Ave. Oddane bodo tri nagrade, za kar mora vsak biti navzoč. Vljudno ste vsi vabljeni.

Graduirala

Jutri, v petek, 16. junija bo graduirala iz John Adams višje šole John Vatovec Jr., sin dobro poznane družine John in Rose Vatovec z 10801 Prince Ave. Mlademu fantu naše iskrene čestitke in mnogo sreče v življenju.

Cle Elum, Wash. — Miss Olrih ni videla že 25 let, v rodni vasi Krajnc, fara sv. Vid nad Cerknico. Srečno pot in mnogo zabave.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

»ENAKOPRAVNOST«

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-5312
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pol raznašalec v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexiku za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Za Zedinjene države za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.25
Za Evropo, Južno Ameriko in druge tuzemske države:
za celo leto \$8.00 za 6 mesecev \$4.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PAPEŽEVE ŽELJE IN REALNA POLITIKA SAMOOHRANE

Diplomatične poteze, o katerih je rečeno, da jih dela Vatikan, so zavite v kopreno tajnosti. Vzdržujejo se trdovratne govorice, da si papež z vsemi silami prizadeva preprečiti zvezo držav, ki bi utegnile dominirati Evropo in v kateri bi bila vključena Sovjetska Rusija. Dalje se poroča, da si Vatikan prizadeva spraviti skupaj obe državi osi in obe veliki evropski demokraciji — Anglijo in Francijo — ki naj sklenejo medsebojni pakt četvorice.

Značilno pri tem je, da je baš ta predlog, namreč sklenitev takega pakta med Italijo, Nemčijo, Anglijo in Francijo, že nešteto omenjal Mussolini, kakor je našim čitateljem znano, v zadnjem času ga je pa tudi Hitler že ponovno priporočil. Tako je izgledala tudi monakovska fronta, ki so jo zastopali predstavniki teh štirih držav. Naravno, da se je Rusija odnekaj silno upirala vsakemu evropskemu sporazumu, v katerem ne bi bila sama vključena.

Poteze papežev politike so našle te velike težkoče zato, ker so se pojavile baš v trenutku, ko sta se London in Pariz odločila, da je treba za vsako ceno izposlovati zvezo z Rusijo, ne glede na to, da papež tako zvezo mrzi. Vsa znamenja pa kažejo, da bo imelo prizadevanje Vatikana baš nasproten učinek, kakor si ga Vatikan želi. Z drugimi besedami rečeno: baš nasveti Vatikana, naj se ne sklene s Sovjetsko Rusijo nobenega pakta, utegnejo povzročiti, da bo Moskva dovolila Angliji in Franciji gotove koncesije, da se ta pakt čim prej uresniči.

Kakor stvari zdaj stoje, se more staviti 9 proti 1, da se bo Chamberlainu posrečilo premagati Stalinova oklevanja.

V zvezi s tem je značilno, da naznanjajo zadnja poročila, da se Hitler ukvarja s študijo predlogov, ki jih misli predložiti Angliji, Franciji in Zedinjenim državam, ker je izprevidel, da je predalec zabredel in da je treba nemudoma odpraviti vzroke, ki ogrožajo svetovni mir.

Kako se mu bo posrečila ta njegova najnovejša poteza, je pa drugo vprašanje. Hitlerjeva zasedba Prage dne 15. marca, je namreč pomenila preokret evropske politike. Pred tem dnevom se je zdela, da bo Hitler kmalu zagospodaril centralni in vzhodni Evropi, in sicer z obrenjem Anglije in Francije. Saj to je prav za prav pomenila monakovska pogodba. Toda ko je podlegel svojim izkušnjam in vmarširal v Češko in v Prago, se je z zrevolucioniranjem angleške politike mahoma izpremenil ves evropski položaj.

Ta Hitlerjev akt je bil oni, ki je ustvaril to, kar imenuje danes Hitler obkroženje Nemčije. To kardinalno Hitlerjevo pogreško uvidevajo zdaj tudi v Nemčiji, kjer mnogo nacistov priznava, da bi moral Hitler najprej poizkusiti, polastiti se mesta Gdanska, preden je pobasal češko mesto Prago. Z zavzetjem Prage je namreč zaigral tudi vse svoje navidezne pravice do Gdanska in Pomorja (poljskega koridorja).

Ker namreč Hitler vse svoje zahteve utemeljuje z "nemško pravico," priznavajo sami nacisti, da je nekam nerodno predočiti svetu "pravico" Nemčije do Prage. Ena izmed posledic te Hitlerjeve pogreške je bila ta, da so se zbudile demokratične države ter pregledale Hitlerja v pravi luči. Ko je Hitler videl, kaj je storil, je preko noči premenjal svoje sovražnike. V svojem nagovoru na nemške vojake, ki so se pretekli teden vrnili iz Španije, ni niti z besedico omenil boljševiške nevarnosti, dasi je nacijska Nemčija doslej tri polna leta oficijelno proglasala, da je vprav boljševiška nevarnost vzrok prisotnosti nemških čet v Španiji.

Po zadnjem Hitlerjevem govoru sodeč, so bile demokracije tiste, proti katerim se je borilo nemško vojaštvo v Španiji, in sicer daleč od bojnih črt.

Sodeč po zadnjih Hitlerjevih govorih, je nedolžna in miroljubna Nemčija danes obkrožena po kombinaciji agresivnih demokracij. Danes je boljševizem popolnoma pozabljen in so demokracije tiste, proti katerim grmijo Hitler, Goebels ter ostali nacistični velmožje.

Hitler pravi, da ima Nemčija pravico intervencije v vsaki državi, katere režim ji ni všeč. Tako je interveni-

rala, da je zatrla revolucijo levičarjev v Španiji ter da je "vzpostavila mir in red" v Čehoslovaki. Iz tega je svet izprevidel, da imajo nemške "pravice" sila širok zmisel.

Nacisti priznavajo, da ne morejo potegniti mej svojim aspiracijam, toda pripominjajo, da se bodo čutili srečne, ko bodo imeli v svoji malhi Gdansk, koridor in kolonije. Udeležitve teh njihovih "aspiracij" pa jim ne bo preprečila nobena kombinacija evropskih držav, če ne bo v nji tudi Sovjetske Rusije. Tega dejstva se prav dobro zavedajo tako angleški kakor francoski državniki in vojaški poveljniki, zato pri sklepanju angleško-francosko-ruske kombinacije papeževе pobožne želje ne bodo prihajale niti najmanj v poštev. Upoštevala se bo samo realna politika samoohrane, — pa ne verske — temveč državne samobitnosti.

Zlat zaklad v raztrganem ciganskem šotoru

Ljubljana. — Skoraj na pravljico bi spominjal dogodek, ki ga je pred kratkim odkrila ljubljanska policija. In ta dogodek je bil odkrit po pravem naključju. Neka družina, kateri so otroci že odrasli, je inserirala v časopisju, da proda otroški voziček. V Ljubljano pa se je tedaj priklatlila z običajnim vozom ciganska ali napoliciganska družina, ki se je preživljala z raznimi umetnijami, vražarjenjem, z goljufijami, v glavnem pa s tatvinami. Mož in žena sta poročena seveda po ciganski navadi, imata pa otroka. Ženska je brala v časopisju, da tam in tam prodajo otroški voziček, kakršnega je potrebovala. Zraven pa je kovala svoje skrivne načrte. Zdi se sploh, da je ciganka zelo pridno prebirala male oglase v časopisju, ter tako izvedela za važne naslove.

Ciganka je torej šla na označeni naslov in pobarala za voziček, toda družina, ki je voziček prodajala, ni bila tako nujno potrebna denarja in je malo vsoto, katero je ciganka ponujala, seveda gladko odklonila. Kakor hitro pa je enkrat ciganka v hiši, se je je težko znebiti. Ciganka je odšla iz sobe, kjer se je pogajala, pa ni šla v vežo, temveč v klet, kjer je upala najti dober plen. Slučajno pa so prebivalci te hiše opazili, da ciganka ni odšla skozi vežo ter so pričeli za njo stikati. Zasačili so jo prav v trenutku, ko je z vetrihom odpirala vrata do kletnega stanovanja. Ciganka se je seveda strašno upirala in kričala, kar ji pa nič ni pomagalo, ker so jo stanovalci izročili policiji.

Policija je napravila takoj preiskavo v šotornem vozu cigank in njenega priležnika. Detektivni in stražniki niti verjeli niso svojim očem, ko so v šotoru odkrili skoraj bajni zaklad zlata, diamantov in srebrnine. V Ljubljani je redko katera družina, ki bi v zasebni lasti imela toliko dragocenosti, kakor jo je policija odkrila v tem revnem šotoru umazane in strgane ciganke.

Policija je seveda takoj vedela, da to ni last ciganke, temveč da je morala ciganka vse to pokrasti, saj so pri njej našli vse polno vetrihov in vlomskih priprav. Policija je pričela poizvedovati ter je odkrila že pet strank, ki so spoznale v najdeni zlatini svojo lastnino.

Najbolj ganjena pa je bila neka ugledna ljubljanska gospa. Ta je v začetku tedna kupila zlato zapestno urico za svojo birmanko, ki jo bo povedla k birmi. Hotela je revni deklici napraviti lepo veselje. Gospa je od zlatarja prišla domov in nikomur ni povedala, kaj je kupila za svojo birmanko. Uro je spravila na varno mesto, toda prav tedaj je prišla beračica v hišo neka raztrgana ženska —

to je bila ta ciganka. Odpravljena je bila z miloščino, toda zvečer, ko je gospa pogledala v svoj skrivni predal, je s strahom opazila, da je zlata zapestna ura izginila. Včeraj je prišla na policijo in tu so ji pokazali naravnost fantastično zbirko zlatnine. Z velikim veseljem je gospa vzkliknila, ko je našla med to zbirko svojo uro, katere bo zdaj deležna srečna birmanka.

Zlatnina, ki jo je policija zaplenila v tem ciganskem vozu, je vredna po približni cenitvi kakšnih 100.000 din. Najbolj dragocen je nedvomno križec iz zlata, toda ves posut z diamanti. Križec predstavlja odlično zlatarsko delo in je ni gospe v Ljubljani, ki ga ne bi nosila s ponosom. Policija je dalje zaplenila zlato uro Schaffhausen, na katero je neznani urar dal svojo oznako: Z. A. Policijski strokovnjaki so to uro ocenili na približno 6000 din. Prišel pa je poklicni urar in zlatar, ki je izjavil: "Rad dam še 2000 din zraven, če mi jo kdo proda!" Zlata ura je v zlatarjevih očeh torej vredna najmanj 8000 din.

Policija je v zadregi, kam s tem zakladom. Petim strankam je sicer izročila del pogrešane zlatnine, toda večji del pa ji je ostal v predalu. Morda bo kakšno sled pokazal za lastnikom zaplenjene zlatnine zlat prstan z monogramom "S. L. 30. I. 1905." Je to poročni prstan, ki je bil nedvomno kje ukraden. Opisovati dragocene verižice, briljante, zlata zobala, ure, urice, zapestnice bi bilo kar odveč.

STO MOZ NAPADLO JAPONSKO BANKO

Eden najbolj drznih četniških napadov med kitajsko-japonsko vojno se je zgodil na podružnico neke kantonske banke v Tajvanu. Banka je v japonskih rokah. Skupina kakšnih sto mož je te dni nenadno vdrla v prostore podružnice.

Z bajoneti so usmrtili japonsko stražo treh mož, nato so iz blagajne pobrali 260.000 kitajskih dolarjev v srebru.

Za napad je japonska vojaška oblast zvedela šele dvajset minut pozneje, ko so bili napadalci že preko hribov. Odredila je takoj obsedno stanje in aretirala nekoliko oseb, ki so ji bile sumljive. Po kitajskih poročilih pa so vsi četniki, ki so se udeležili napada, ušli.

ANGLEŠKI ČASTNIKI V FRANCJI

Angleški listi poročajo o inštruktorskem potovanju, ki so ga napravili visoki angleški oficirji pod vodstvom generala Garmelina v severovzhodno področje Francije in sicer v sektor Charleville. Z angleškimi častniki je bil tudi general Dill, voljaški poveljnik Aldershot, z vsem svojim štabom. Dill velja za poveljnika angleških vojaških sil v primeru vojne.

General Štefanik

Na Slovaškem so pravkar zaključili spominske slavnosti ob dvajseti obletnici smrti generala Milana Štefanika, ki se je rodil 1. 1880 v Košariskah na Slovaškem ter je v svojih mladih letih odpotoval v tujino, ker so Madžari zavirali razvoj njegovih sposobnosti v domovini.

Napravil je skušnjo za doktorja filozofije in 1. 1906 je bil imenovan za asistenta na pariški zvezdarni.

Kot astronom je deloval pozneje na mnogih svetovnih zvezdarnah.

V začetku svetovne vojne se je javil na vojaško službo v Franciji. Postal je letalski oficir. V tem svojstvu je sodeloval na bojišču. Spomladi leta 1915 je prispel tudi v Srbijo zaradi organizacije čeških in slovaških prostovoljcev.

Ker je imel v Parizu izvrstne zveze z vplivnimi činitelji, je pridobil kmalu v stik z Masarykom in Benešom. Tako se je v Parizu osnoval češko-slovaški narodni svet, ki je posihmal deloval na ustanovitvi samostojne Češko-slovaške ne samo v Franciji, Angliji in Italiji, ampak tudi v Rusiji, Ameriki in Rumuniji.

V vseh teh deželah so se obrezovale legije češkoslovaških prostovoljcev.

Milan Rastislav Štefanik je takrat že dosegel stopnjo francoskega generala in prvega češkoslovaškega vojnega ministra. Leta 1919 je sodeloval tudi pri mirovni pogodbi v Parizu.

Ko pa se je 1. 1919 vračal iz Italije v domovino, kjer se je hotel posvetiti ureditvi odnošajev med Čehi in Slovaki, se je zrušilo letalo, s katerim je prispel na domača tla, na zemljo v bližini Bratislave pod Bradlom. Štefanik je postal žrtev nesreče.

Hvaležni narod ga je pokopal z veliko žalostjo in mu je postal veličasten grob s štirimi obletki.

General Štefanik je bil izredno nadarjen, hraber in odločen mož. Kar se mu je videlo koristno in potrebno, je izvršil v trenutku brez oklevanja na desno in levo. Čeprav inostranec, je dosegel v Franciji najvišjo vojaško čast: generalni čin. Bil je tudi vitez Častne legije. Maršal Foch je izjavil o njem: "To je eden izmed najposobnejših vojakov, kar sem jih srečal tekom svetovne vojne." A ne samo Foch, tudi drugi: Chauvins, de Monzie, Briand, Clemenceau, Poincare in Orlando so se divili Štefanikovim sposobnostim.

Najlepše slike generala Štefanika je napravil naš zdaj že pokojni slikar Ivan Zabota, ki je živel in umrl nedavno v Bratislavi.

Poljska odprava na Himalajo

Kakor poročajo iz Varšave, je pred kratkim odrinila poljska ekspedicija na Himalajo.

Trije člani odprave: Štefan Bernard-Zikewitz, Jakob Bukaj in Jan Klarner so se vkrcali na ladjo v Genovi in so se odpeljali v Bombay, kjer jih pričakuje četrti tovariš Adam Karpinski.

Odprava se je prvotno nameravala povzpeti na Mount Everest.

To so prvi Poljaki, ki so se odločili za tako smeli podvig. Pozneje se je načrt spremenil in toliko, da bodo Poljaki zdaj naskočili vršac Charwals v Himalaji. Gora leži v masivu Nanda Devi in Panch Chuli.

Odpravo financira neki poljski alpinistični klub s pomočjo poljske vlade. Oblasti v Indiji gredo Poljakom rade volje na pomoč. Dali so odpravi na razpolago zdravnika in častnika, ki jim bo kazal pot. Častnik bo tudi vzdrževal zveze z britanskimi posadkami, ki bodo alpinistom potrebne pri njihovem vzponu.

Na čelu odprave stoji Štefan Bernardzikewitz, mlad, toda alpinistično zelo izvežban človek. S svojim bratom je izvršil niz uspešnih tur. Sodeloval je tudi pri treh dosedanjih artističnih odpravah poljske narodnosti in ima v tem pogledu bogate izkušnje.

VSAK TEDEN NOVA VOJNA LADJA V ANGLIJI

V naslednjih 12 mesecih bodo na Angleškem vsak teden splovili novo vojno ladjo. Tempo gradenj vojnih ladij je dosegel rekordno brzino.

Lahko se reče, da traja v sedanjih razmerah gradnja vsake vojne ladje leto dni manj kakor v prejšnjih časih. Križarka "Fidži" je bila splovljena že 14 mesecev potem, ko je angleški parlament odobril potrebni kredit zanj. Nove vojne ladje angleške mornarice so solidno zgrajene in v vsakem pogledu prvovrstni izdelki.

Ostanki predpotopnih zmajev?

V Visokih Pirenejih so se pojavili nenadno nestvorji iz predpotopne dobe. Ženske, ki so nabirale v osunskih gozdovih šmarnice za prodajo, so zagledale baje ogromnega, več metrov dolgega kuščarja in so v brezglavi, kričeči paniki zdrijale domov. Četa pogumnih mož je takoj odšla na pot, da tisto pošast ujame — a je ni bilo več.

Ta dogodek je dal tisku novo prilikost, da se bavi z vprašanjem, ali žive v Pirenejih še vedno živali iz preteklih zemeljskih dob. Tamkajšnje ljudstvo je vedno trdilo, da žive. Počast so proti koncu prejšnjega stoletja večkrat videli. L. 1892 se je vrli podeželski župnik, ki se je vračal domov, na smrt prestrašil, ko je nenadno srečal nad dva metra dolgo kuščarico.

Ob istem času je ostal nekemu kmetu, ki je večerjal pod hrastom, grgljaj v grlu, ko je zagledal ogromno kačo. Pošast, ki je bila ovita okrog močvorne veje hrasta in ki je prej ni bil videl, se je začela nenadno odvijati in pomikati proti njemu.

Seveda je kmetič pobegnil, kakor še nikoli v življenju. Oblasti so vse takšne dogodke protokolirale. Znanstveni krogi so seveda skeptični.

Ne smemo pozabiti, da se razne počasti kaj rade prikazujejo, ko se bliža vroči čas poletja in počitniških potovanj.

ČEVELJ IZ ENEGA KOSA

Iz Frankfurta ob Meni poročajo, da je tam na državnem tekmovanju rokodelcev zmagal mož, ki je izdelal moški čevlji iz enega samega kosa usnja. Ta čevlji ima en sam šiv ob gležnjih.

Takšen čevlji ima posebno prednost, da se znotraj nikoli ne zmnoči in prav tako mu tudi šivi ne morejo počiti, ker jih pač nima oziroma ker ima enega samega na takšnem mestu, ki ni izpostavljeno obtežitvi. Zato je čevlji posebej trpežen.

Isti obrtnik izdeluje tudi plezalne čevlje iz enega samega kosa, ki je v profilu podoben gamsovega kopitu in ki so ga priznani planinci označili za posebno dobroga. Njegova prednost je zlasti v tem, da se z največjo sigurnostjo prilagodi vsaki skalni obliki.

ŠKRAT

"Kako si drznete položiti svojo roko okrog mojega pasu?"
"Ali ne smem?"
"Če v četrte ure ne umaknete roke, pokličem na pomoč!"

"Kaj je hrbtnica, Petreček?"
"To je dolga kost, gospod čitelj. Na enem koncu sedi moja glava, na drugem sedim jaz."

"Poglej: čarovnik je banko več za sto dinarjev v trenutku spremenil v svileni robec!"
"To ni nič posebnega! Moja žena je v trenutku spremenila tisočak v nov pomladni plašč."

"Micika, prinesite takoj zarčec, konjaka. Moja žena omedlela!"
"Takoj, gospod. In kaj prinesem za gospo?"

Dva Američana sta se razpravljala o boksu.

"Videl sem boksaško borbo, ki je pripovedoval prvi, 'ta je bil res divja. V drugem krogu je dobil, bil zamorec sunek v želodec, drugi je postal po vsem telesu bel od groze!'"

"Jaz pa sem zadnjič videl boksaško borbo, pri kateri je eden izmed borcev dobil takšen strel, da je zletel na cesto in tam je moral kupiti vstopnico, da bi lahko spet prišel noter," je povedal drugi.

ROPARJA JE PREGNALA METLO

Hazel Raybouldova, ki ima prodajalno čokolade v Birminghamu, je dobila nepričakovano obisk. Pred njo je stopil mož, ki je samokresom v roki in zavpil: "Roke kvišku!" Da bi ne bil Raybouldova je ročno zgrabila metlo in razbojnika z njo takoj nemilo oplazila, da je spustil mokres na tla in se spustil v tek. Raybouldova je potem na policiji povedala, da je imela metlo od tedaj, ko so pred mesecem dni oplenili njeno blagajno, vedno pri roki in res se ji je obne slo ...

POSTENI SKOT

Kanadska poštna uprava prejela te dni od neznanega moža pismo in pošto nakaznico za 10 centov. Pismo je bilo podpisano "pošteni Skot" in poročalo, da pomeni 10 centov nakazanih poštini upravi, da škodnino za črnilo, s katerim je neznanec pri poštini uradi, je v Kanadi 7800 krat napolnil svojo nalivno pero.

Ta procedura je trajala dva set let. Sedaj, veli pismo, "pošteni Skot" dolžnost, da opre svojo vest in zato pošilja pravi kanadske pošte 10 centov za črnilo.

Na koncu pisma stoji pripomba, da je črnilo na ameriških poštinih uradih tako slabe kakovosti, da njegova vrednost po ne presega vsote 10 centov. To je poštenjak po 7800 krat rabi nakazal oškodovanemu uradu ...

New Philadelphia, O. — Dne 25. maja je v tukajšnji bolnišnici umrla Mary Fisher, stara 53 let in doma iz Kranja na Gorenjskem. Zapušča moža in tri hčere.

Ljudske sile v Evropi

Devetnajst vek pomeni za belozemje razdobje silovitega razmaha, kakršnega doslej ni mogla zabeležiti svetovna zgodovina. Belci so v tem času dosegli stopnjo svoje največje plodnosti.

Vzrok temu so zboljšane življenjske in osobito zdravstvene prilike v Evropi. Tudi dvajseti vek poteka v znamenju množitve belcev, le da se je največja plodnost pokazala na vzhodu naše celine, kamor tudi polagoma, toda z neizprosno doslednostjo prehaja težišče belega plemena.

V začetku 19. veka je bilo razmerje med Germani, Romani in Slovani naslednje: 59: 63: 65 milijonov. Slovani so že tedaj imeli relativno večino v prebivalstvu Evrope, toda ta večina ni mogla priti do vidnejšega izraza, ker razen Rusije in Poljske ni bilo nobene druge slovanske države. Poleg tega je Poljska bila na robu propada svoje stoletne državnosti, Rusija pa zaradi svoje reakcijske notranje uredbe ni mogla uspešno tekMOVati z Germani in Romani.

Zaradi te politične slabosti slovanskega življa je bilo težje evropskega dogajanja na zapadu naše celine. V tem razdobju se je razigrala velika populacijska bitka med Nemci in Francozi, ki se je končala tudi pri Sedanu, kot neizogibno posledico številčnega upadka Gallov. Nemška porodna številka dosegla rekordno višino in imela pri tem velik pomen brezobzirna germanizacija poljskega življenja, ki je nemški industriji in rudnikom dobavljala stotisoče evropskega proletariata.

Ta poljski priliv v nemško industrijsko središča se je do druge svetovne vojne nadaljeval. Nemški narodni življenjski silo nemškega naroda. Ob boku Nemčije je postala Avstrija kot pomembna in velkopodjetje. Industrija in mestni Dunaj sta postala na tisoče češkega življa. Zločim smo Slovenci dobavljali svojo silo nemški industriji Avstrije ter posvečevali s svojo prvjo izumirajoče nemško mehanizacijo. Koroško in štajersko nemštvo je napredovalo izključno zaradi raznarodovanja naših ljudi. Veliko vlogo je pri tem igrala avstrijska civilna in vojaška uprava, ki sta bili polnoma v službi ponemčevanja. Habsburška monarhija je z uspehom vršila svoje naloge raznarodovanja in prirodnoprirastek slovanskih narodov je pretežno delu množil nemške in madžarske vrste.

Vkljub vsemu temu pa je slovanski življenjski rastel iz leta v leto ter je na najboljšem potu, da že v par desetletjih doseže absolutno večino prebivalstva v Evropi. Dasi je v populacijski bitki Francija podlegla Nemčiji in se je Italija močno približala svoji latinski sestri, se je vendar že pred svetovno vojno kazalo, da je pravi zmagovalec v tej tekmi biološke sile raznih narodov nekdo drugi.

Od vsakih 1000 evropskega prebivalstva je odpadalo

	1. 1801	1. 1905	1. 1936
na Anglijo	93	105	89
na Francijo	158	94	79
na Rusijo	200	285	328
na Nemčijo	160	145	127

Ogromni porast ruskega prebivalstva se razvidi iz gornje tabele, še bolj pa to dejstvo podčrtava primer z Nemčijo. Evropska Rusija je imela l. 1800 šele 9 milijonov ljudi, Nemčija pa nad 24 milijonov. Sto let kasneje (1900) jih ima Rusija že 110 milijonov, Nemčija pa 56 milijonov, danes pa stoji 173 milijonov prebivalcev vse Rusije, nasproti 80 milijonom Nemčije pred priključitvijo Avstrije in Češke. Razumljiv je tedaj vzdih nekega vplivnega Nemca, ki je še pred letom dni nagoval angleškega lorda Londonderryja na vojno proti Rusiji: "Čez trideset let bo že prepozno, ker bo večina Evrope že slovanska. Vrhutega smo mi na upadku, slovansko plemo pa še vedno raste!"

Da se Nemci zavedajo pomembnosti takega razvoja v bližnji bodočnosti, dokazuje n. pr. delo znanega nemškega statistika prof. F. Burgdorferja, ki ugotavlja premaknitev težišča v Evropi: "Zapadna, srednja in severna Evropa je že stopila v znamenje populacijskega zastoja. Južnoromanski osobi-

J. S. WIDGOY
Slovenski fotograf
se priporoča vsem za izdelavo vsakovrstnih slik po zmernih cenah.
485 E. 152 St.
Odprto ob nedeljah

V teh vročih dnevih si privoščite kozarec pive pri

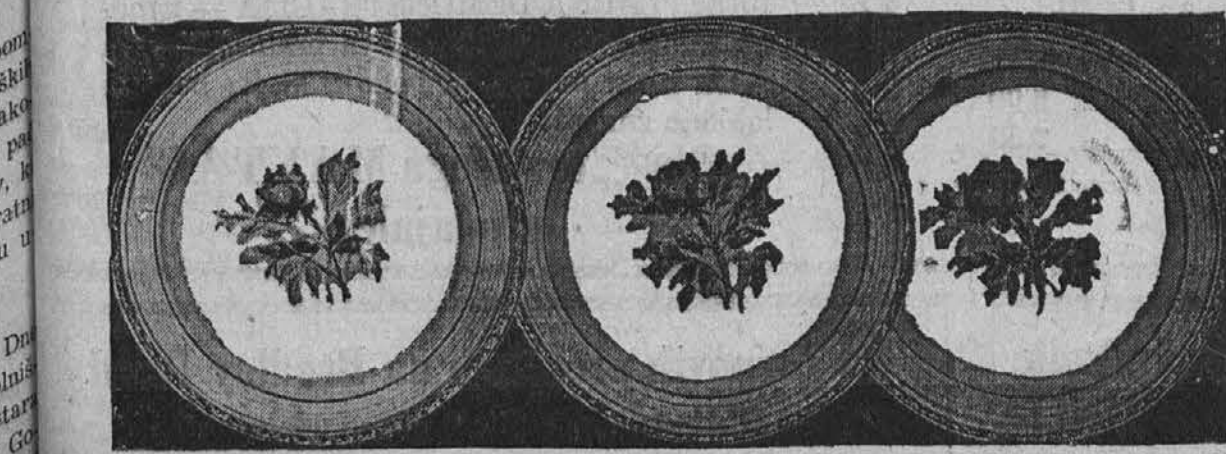
FRANK MODIC
6025 ST. CLAIR AVE.

v starih Jack Grdina prostorih. Mi točimo 6% German Lager pivo, žganje in vino. Se priporočamo za obisk.

Boncha's Wallpaper, Paint & Linoleum Store
6005 ST. CLAIR AVE.

Novi vzorci. Dobro blago po nizkih cenah. Mi tudi naredimo vsakovrstno notranje delo. Cene zmerne.

Pokličite nas — HENDERSON 4149

Zamorček - milijonar

Pri zadnjih jahalnih tekmah v Parizu je moglo občinstvo občudovati elegantnega, spretnega jahača, ki je imel obraz črn kakor ebenovina.

Listi priobčujejo njegovo zgodbo, ki je res zanimiva.

Pred kakšnimi tridesetimi leti sta zakonca Santerrova, zelo bogata posestnika v Alžiru, potovala po zapadnih krajih francoskega ozemlja v Severni Afriki.

Nekega dne sta našla pod neko palmo v revne cunje zavitega, zapuščena zamorskega otroka, ki je štel komaj mesec dni. Usmilila sta se ga in sta skušala v bližnji vasi izslediti njegove starše. Ker pa nista uspela, sta sklenila, da otroka adoptirata, kajti sama nista imela otroka.

Vzela sta ga s seboj in sta ga med vožnjo s svojim avtomobilom hranila s kondenziranim mlekom.

Mali zamorček se je v Alžiru pod skrbno nego krepko razvijal. Bil je zelo nadarjen in prireden. Rednika sta Bambija, kakor sta ga imenovala, pozneje poslala v Pariz, kjer je dobro študiral in kjer si je s svojo odlično vzgojo odprl vrata do najboljših družbe. Bil je zlasti odličen jahač in je zmagal pri raznih tekmah.

Pred kratkim sta Santerrova umrla, rejencu pa sta zapustila vse imetje. Nekdanji zamorski

NOVE CLEVELAND RAILWAY MODERNIZIRANE POULIČNE KARE

Javnost bo imela priliko videti in voziti se v poulični preizkušnji kari, ki je bila pred nedavnim kompletno modernizirana po družbi Cleveland Railway Co., ki gre v redni promet na Euclid Ave. linijo v sredo jutraj.

Ta kara vsebuje vse pritlikline ki se bodo rabile v sto drugih najnovejših karah, ki se jih bo kompletno predelalo za kar znašajo, stroški čes četrt milijona dolarjev.

Na zunanosti, stara rumena barva, s kakoršno so bile barvane vse poulične kare Cleveland Railway izza leta 1906, se bo opustila. Sedaj bodo barvane sivo in v dveh barvah zeleno, po načrtu ki ga je naredil Raymond Loewy, eden izmed največjih industrijskih stylistov v deželi.

Notranjščina je prijetno prenovljena; za sedeže se rabi zeleno usnje, cremasti strop, mešano z sivimi in rujavimi vrstami na straneh, in z neдрсеčim gumijastim podom.

Nov razsvetljevalni sistem, razvit v Nela Parku, bo dal vsakemu potniku 20 čevljev svečene svetlobe ali več v črti čitanja, ki se lahko primerja z najboljšo razsvetlenimi uradi ali domovi.

Kare bodo predelane tako, da

EDINA LETALSKA ZVEZA MED RUSIJO IN EVROPO

Dne 3. maja so otvorili zračno zvezo med Stockholmom in Moskvo, edino zračno zvezo med Evropo in rusko prestolnico. — Proga meri v dolžini 1610 km in vožnja znaša devet ur.

Zveza ima priključek na Malmo, Kodanj in Amsterdam. Tako je zdaj mogoče potovati iz Moskve v London na progi, ki meri 3240 km, toda takšni potniki morajo izstopiti in prenočiti v Stockholmu. Proga Moskva — Stockholm vzdržujeta deloma švedski Aerotransport, deloma ruski Aeroflot. Letalo se med poletom ustavi dvakrat, prvič v Rigi, drugič v Veliki Luki.

MOST ZALJUBLJENCEV NAD NIAGARO

Vladi v Washingtonu in Ottawi sta podpisali sporazum, po katerem bodo obnovili tako zvan "Most zaljublencev", ki se je spenjal čez niagarske slapove. Stari železni most je v januarju

Naprodaj

Tri do 36 akrov, kolikor hočete; hiša z 8 sobami, velik blev, garaža za 2 avtomobila; lastni plin, sadje. Za več podrobnosti vprašajte pri Chas. Dressler, Willowick Drive off E. 305 St. od Lake Shore Blvd.

1938 uničil mraz, to se pravi ogromne mase ledu, ki so se bile nabrale v reki in ki so ob svojem pohodu navzdol potegnile most s seboj.

Ameriški in kanadski inženirji so zato mere novega mostu predlagali, tako da ga ledovje ne bo moglo več doseči. 20 m od brega bodo na obeh straneh zgradili dva mogočna stolpa in na ta dva stolpa bodo položili železno konstrukcijo v enem samem loku. Na njej bodo zgradili cesto isto tako iz železa. Delo bo trajalo 15 mesecev in bo valjalo pet milijonov dolarjev.

ZENSKA SE JE OPREMENILA V MOSKEGA

V neki carigrajski bolnišnici so zdravniki izvedli operacijo na ženski, ki je kazala tudi spolne znake moškega. Operacija se je posrečila in oseba, ki je prišla v bolnišnico kot ženska, se bo vrnila domov kot moški.

V JUGOSLAVIJO
Vi potujete naglo in prijetno na naših priljubljenih parnikih:

BREMEN • EUROPA
COLUMBUS
NEW YORK • HAMBURG
HANSA • DEUTSCHLAND

Isborne železniške zveze od Cherboursa, Bremena ali Hamburga

Znižanje voznih cen za tja in nazaj v Turističnem in Tretjem Razredu za poletna in jesenska potovanja v Evropo ali iz Evrope. Bivanje omejeno na štiri tedne.

Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali

1430 EUCLID AVE., CLEVELAND, OHIO

HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pisмено ali pa pokličite HENDERSON 5311 — HENDERSON 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom - - -

JOHN RENKO
955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ
1145 East 169 Street KENmore 4680W

JOHN PETERKA
1121 East 68 Street ENDicott 0653

Ravnokar je izšla...

velepomembna knjiga

"THE SLOVENES: A SOCIAL HISTORY"

apisal Dragotin Lončar

prestavil v angleščino Anthony J. Klančar

Ta knjiga bi morala biti v vsaki hiši kjer je tu rojena mladina, da se mladina seznani z zgodovino slovencev.

Knjiga je vezana stane \$1

Dobi se v uradu Enakopravnosti,
6231 St. Clair Avenue

(4) TA KUPON

z ostalimi za tekoči teden, s 49 centi, opravičijo osebo do te skupini kot na sliki. Zamenjate lahko te kupone v našem uradu. Nobenih naročil ne sprejemamo po pošti.

IME _____

Naslov _____

Mesto _____

ROŽNI VENEC

ROMAN
Prevod iz angleščine

Garth se je dvignil s svojega sedišča in v gasnočem soncu udobno preleknil svoje vitko telo. Jana ga je zamišljeno opazovala. Pogled na lepega človeka ji je bil resničen užitek, četudi svojih prijateljev ni nikoli presojala in čenila po zunanji lepoti. Gartha Dalmaina ni štela med svoje posebno izbrane tovariše. Bil je starejši ko večina njih in vendar v nekih ozirih mlajši od vseh. Ker je bila po vsem svojem bistvu mirne čudi, sta se ji zdela njegovo skoro deško vedenje in prekipljivo živahnost otročja. Toda njegovi zunanji lastnosti ni mogla niti trohice oporekati in v tem hipu ga je neprikriven občudovalec gledala s svojimi prijaznimi očmi, kakor bi ga bila morda gledala mati.

Garth se pa tega ni nič zavedal in je kakor neugnan deček veselo čebllal vseprek, da je Jano to prazno govorjenje začelo že dolgočasiti.

Končno je to vendarle opazil, se udobno naslonil na stol nazaj, jo zares pogledal ter menil: "Zakaj pa tako kisli, gospodična Jana? Kaj vam ni všeč?" Jana se je zasmejala: "Zares ste dobrodušni, dragi prijatelj. Ne bom se več čemerila. Veste, odkrito moram priznati, da mrzim vse te vojvodinje koncerte in čisto nič mi ne godi, da moram igrati nocoj njeno 'presenečenje'."

"Tako torej?" se je Garth sočutno zavzel. "Zakaj ste se pa potem ponudili?"

"Nisem mogla drugače," je odgovorila Jana. "Zelo redko se zgodi, da bi me teta za kaj prosila, a danes so njene oči govorile dovolj razločno. Mar ne veste, kako rad vsako ustreže svojemu človeku? Če bi teta želela, bi se nič ne branila, označiti ji čevlje. Skoro neznosno mi je, da živim po tedne v hiši in ravnamo z menoj vedno kot s tujko. Kako bi se bila mogla torej upreti prošnji, ki je govorila iz njenih ponosnih, starih oči?"

"Seveda se niste mogli," je tenkočutno razumel Garth. "In zaradi tiste neumne šale s 'presenečenjem' si ne belite glave. Priprčan sem, da pojejte bolj ko večina izmed povabljenih, toda tega ne bodo pripoznali. Takšni ljudje občudujejo kvečjemu kakšno Velmo. Rekli bodo, da ste lepo peli in bodo ploskali — pa konec. Kot rečeno, ne delajte si skrbi."

Jana je za trenotek pomislila, potem pa rekla: "Zelo se moram premagovati, da pojem pred takšnim poslušalstvom, Dal. Kakor bi razgaljala svojo notranjost pred ljudmi, se mi zdi, in tega si čisto nič ne želim. Po moji sodbi ni na svetu nič, kar bi drugim tako zelo razodevalo naše skrito notranje življenje ko godba. In Rožni venec štejem še posebno med pesmi te vrste — vendar čutim, da se ne bom mogla nič tajiti. V tistih hipih bom pozabila na vse okrog sebe in bom položila vso svojo dušo v pesem. Tako me je bila naučila gospa Blanche, moja učiteljica v petju."

"Mislim, da je tako pri vsaki umetnosti," je odvrnil Garth zamišljeno. "Če me ženska sama, ki jo slikam, ne navduši, se mi tudi slika ne posreči."

Jana se je nasmehnila. Garth je začel zdaj govoriti, kakor si je bila že ves čas njunega pogovora želela.

"Ljubi Dal," je rekla, "navdušujete se za toliko ženskih idealov, da se vaši stari prijatelji, ki vam hočejo dobro, že večkrat v skrbeh sprašujejo, ali bo to navdušenje obrodilo tudi kaj sadu?"

"Ali ste tudi vi kakor vsi drugi, gospodična Champion?" se je zahmejal Garth. "Menite, da ne smem nikogar občudovati, ne da bi pri tem mislil na ženitev? Pričakoval bi bil od vas kaj boljšega."

"Vaši znanci so sklenili, da se morate oženiti," je odvrnila Jana. "Sami ste na svet in bi mogli dati ženi udoben dom. Seveda vemo vsi prav dobro, da mora biti vaša žena predvsem dovršeno lepa — drugače bi se je utegnili brž naveličati."

Garth je namršil obrvi in pomolčal. Končno je spregovoril: "Lepota je nekaj vnanjega. Občudujem jo, kjer jo najdem, in miru mi ne da, dokler si je nisem nekako prisvojil na platnu, potem mi je dovolj."

Ko slikam žensko bitje, iščem dušo toda po mojih izkušnjah se ta ne sklada vedno z ljubkim obrazom, gospodična Champion. Jana ni nič odgovorila. Govoriti o drugih dušah ni bila njena stvar.

"Dosljej sem našel samo eno, kjer se, kakor se zdi, vnanja lepota ujema z notranjo dušo," je nadaljeval Garth. "Jeseni, pravi, jo bom slikal."

"In kdo je?" je vprašala Jana.

"Lady Brand."

"Flower!" je vzkičnila Jana. "Flower vas je tako navdušila? Stvar se mi zdi skoro nevarna. Saj je vendar omožena!"

"Dobra moja tovarišica!" se je začudil Garth. "Kaj je pač v tem primeru na tem, ali je omožena ali ne? V sončnem zlatu se kopajoča, s cveticami posejana trata bi napravila name isti dojem. Komaj čakam, da jo bom slikal. Ko bom sliko dovršil in bo resnično odgovarjala izvirniku v njegovi neprimerljivi dražesti, bom zadovoljen. Dosljej sem jo slikal samo po spominu, letos na jesen mi bo sedela."

"Po spominu?" je ponovila Jana.

"Da, tako slikam pogosto. Samo da za hip vidim obraz, ki mi razodeva tudi skritega notranjega."

NAZNANILO

Vsemu cenjenemu občinstvu naznanjamo, da smo ravnokar dobili nove vzorce za obleke in površnike. Naročite vaše obleke sedaj. — Se priporočamo.

Chas. Rogel

6526 St. Clair Ave.

August Kollander

6419 ST. CLAIR AVENUE

v Slovenskem Nar. Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike; POSILJA denar v staro domovino točno in po dnevnih cenah; OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

njega človeka, ga utegnem še po tednih naslikati iz spomina.

Tako je nastalo več mojih slik. Zame je lepota neke vrste bogoslužje."

"Čudno bogoslužje," je zmajala Jana z glavo.

"Zakaj?" je odvrnil Garth.

"Vse resnično lepo prihaja od Boga in vodi k Bogu. Naletel sem nekoč na moža, ki je trdil, da pošilja bolezen hudič. To mi nikakor ni hotelo v glavo, zakaj moja mati je svoja zadnja leta prebila v postelji, in moram vendar podpričati, da je njena bolezen bila mnogim v blagoslov in je proslavljala Boga. Kakor se mi upira misel, da je bolezen hudičevska, tako sem do dna srce uverjen, da je vse lepo božji dar. Nikoli ni slabo lepo, kakor ni dobro nikoli grdo."

Jana ga je smehljaje se, opazovala, ko je udobno sedel tam na stolu v žarki svetlobi gasnočega sonca — resnična poosobljnost moške lepote. Zabavalo jo je, kako malo je mislil nase in nanjo, da je mogel z njo, najbolj nelepno žensko svojega znanstva, govoriti tako prostodušno.

"Ali odrekate torej tistim, ki niso lepe na zunan, tudi vso pravo notranjo lepoto, Dal?" je vprašala naposled.

"Če kdo ni lep, ne moremo o njem že zato trditi, da je grd," je odgovoril Garth Dalmain preprosto. "To sem spoznal, ko sem bil še prav majhen dečko. Šel sem nekoč z materjo v cerkev, da bi čul slovečega pridigarja. Ko sem ga uzrl, se mi je zazdelo, da nisem še nikdar videl tako grdega človeka. Živo me je spominjal na gorilo in skoro sem se ga bal, ko je stopil pred nas. Bilo mi je, kakor da bi mož prav za prav moral biti za železno rešetko in bi mu mi metali orehe v kletko."

Ko pa je spregovoril, se mu je obraz čisto spremenil. Zažarel je v svetem navdušenju, da se mi je zazdel kakor obraz angela. Potem ta pridigar zame ni bil nikoli več grd. Notranja lepota

je tako sijala iz njega, da je ozarjala vso njegovo zunanost. Kakor sem bil še mlad, sem znal že takrat razločevati med nedostatkom lepega in resnično grdim. Seveda niso bile njegove poteze slej nič lepše kakor prej in trditi res ne morem, da bi imel tega človeka rad vedno blizu sebe ali da bi mu z veseljem sedel dan za dnem pri mizi nasproti. Ali ta muka — kajti res bi bila zame muka — mi je bila itak prihranjena. Vendar mi je dogodek pokazal, da človek z lepo dušo ne more v resnici biti nikoli resnično grd — da, najbolj nelep poteze postanejo lepe, če zažare v ljubezni božji in svetem navdušenju. Je to nekaj, na kar se vedno radi spominjamo."

"Razumem," je rekla Jana, "in lahko si mislim, da vam je ta izkušnja iz otroških let zelo koristila. Toda vrnila se k našemu vprašanju, kateri obraz bi bil najbolj prikladen, da bi ga gledali pri jedi dan za dnem sebi nasproti."

Ali veste, koga so vaši prijatelji izbrali za to, Dal?"

"Samo nobenih imen, če smem prositi," je vzkičnil Garth. "Upira se mi, da bi vpletali ime tega ali onega mladega dekleta v najin pogovor."

"Dobro," se je vdala Jana. To je čustvo, ki ga razumem in vem ceniti. Tisto izbranko torej ste že slikali in jo boste, kakor sem slišala, slikati na jesen še enkrat v naravni velikosti. Mar to ne dokazuje jasno, da vam ugađa, Dal? Je po tudi v resnici kar se da zala, in še odrezava in izvira kakor druge njene rojakinje. Ne vem sicer, koliko vam pri tej stvari velja mnenje vaših prijateljev, a utegne vam biti le po godu, če vam povem, da bi bili mi od prvega do zadnjega z izbiro mlade Američanke prav zadovoljni."

Garth Dalmain je pomolčal, potem pa odgovoril resno:

"Lepo ravnate in dobrohotno, da se tako zelo trudite zame. Ali bi se vam smel hvalečnega

izkazati s tem, da vam poskusim razložiti, v čem leži zame težava?"

Spet je premolknil, nato pa nadaljeval: "Dve ženski — edini, ki sta mi bili resnično kdaj pri srcu — stojita zame na višini, s katere ne morem stopiti. Ena je bila moja rajna mati — druga je stara Marjeta Graeme, prijateljica in čuvarica mojih otroških let, zdaj moja gospodinja in oskrbnica za vse. Njena vdana ljubezen in njen sveti spomin na drago pokojnino mi pomagata, da ostajam zvest svojem vzoru. Marjeta stanuje pri meni na gradu Gleneesh. Kadar prihajam domov, mi obvisi oko, ko odprem vrata, na stari Marjeti v njenem črno svilenem predpasniku, belem modrcu in vijoličastih trakovih na čepici; in potem se mi zazdi, da sem sedemleten fantek, pa ne morem drugače, ko da jo objamem in poljubim. Vi, gospodična Champion, nimate radi, če se vedem kakor majhen deček, Marjeti je pa zelo povšeči. In tole bi vam rad s tem pojasnil: Če bi pripeljal tako ali drugačno nevesto na Gleneesh in jo predstavil Marjeti, se bodo prijazne stare oči na vso moč trudile, da bodo videle samo dobro, in zvesto staro srce bo proti njej polno ljubezni in vdanosti. Jaz bom pa vedel, da živi v njeni duši slej ko prej spomin na vzor prav krščanske ženskosti, prav tako, kakor je vklesan neizbrisno v moji duši, zato se ne morem in ne smem niti za las oddaljiti od tega. Verujte mi, gospodična Champion: več ko enkrat, ko me je prišla izkušnjava, da bi ob zunanji lepoti pustil vnmear bistveno — da bi ob vidnem pozabil na nevidno — vedno so se takrat potopile Marjetne jasne oči v moje, ne da bi se sama kakorkoli zavedala svojege vpliva name, in zgodilo se mi je, ko da bi njen glas, ki me je vodil od mladih nog, začudeno spraševal:

"Mar je to žena, ki ste si jo izbrali, dragi Garthie, da stopi

na mesto moje rajne ljubljene gospodarice?"

Saj razumem, ako se vam zdi domala smešno, da me je mogla že sama skrita misel nekdanje varuške o tem ali o onem dekletu, ki me je z lepoto očaralo, odvrtni od tega, da bi si izprosil njeno roko. A ne pozablajte, da se Marjeti sodba obliči iz spomina na mojo pokojno mater.

Jano je ta odkritosrčna izpoved, s katero ji je Garth Dalmain razodel vso svojo dušo, ganila prav do srca. Ta, v vseh krogih visoke družbe čislani mož ji mirne duše priznava, da je njegova stara pestunja edi-

no žensko bitje, ki mu v življenju nekaj pomeni, in je njena sodba močna dovolj, da ga odvrta od vsake nepremišljene poroke. Garth se ji je pokazal v povsem novi luči in razumela ga je na mah, kakor ga ni bila razumela še nikoli. Za hip ni vedela, kaj naj mu odgovori, zato da se Marjeti sodba obliči iz spomina na mojo pokojno mater.

"Tui jaz bi to rad! Obiščite me na mojem domu; uverjen sem, da vam bo ugajal. Kaj menite, gospodična Champion, ali ne bi kazalo kdaj v septembru prirediti majhnega slavlja in povabiti nanj vojvodinjo? Vi bi prišli tako z vsemi, ki bi jih imeli radi poleg sebe. Morda bi naprosili tudi lepo Američanko Pavlino Lister in njeno teto Mrs. Parker Bangs; bomo videli, kaj bo rekla o dekletu naša Marjeta."

"Prišla bom prav iz srca rada," je odvrnila Jana. "Samo povabite nas, vse drugo se bo že uredilo."

"Prav!" je vzkičnil Garth veselo. "Toda kaj si bo mislila Marjeta o gospe Parker Bangs? 'Ne bo nič hudega,' je odvrnila Jana. 'Ko bo gospodična Lister vaša, bo odšla teta Parker itak nazaj v Chicago.'"

(Dalje prihodnje)

Za udobnost in zasebnost imejte
privatno linijo telefonske
postrežbe

Glede zadovoljstva izplača sama sebe.

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

"FOR ONCE, DON'T PUT DOWN THAT
PAPER, JOHN—I SEE THERE'S

AN ECONOMY
Maytag WASHER for Only \$59.95

Ako v tem letu želite prihraniti denar, potem si umislite Maytag. Ekonomični Maytag prihrani čas, obleko in denar tisočerm gospodinjam — in isto lahko stori za vas. BREZPLAČNA DEMONSTRACIJA — ugodna zamena vašega sedanjega pralnega stroja — in nizki odplačilni pogoji, ki jih boste z lahkoto zmogli!

Obiščete vašega MAYTAG
prodajalca

The MAY Company

Razprodaja na
preproge vseh mere

Nenavadne mere in odvišna zaloga drastično reducirana

NAŠE NAVADNE 47.50
Axminster preproge

Vse tkane iz debelega, gostega vlakna. Moderne, svetle, tkanine in konvencionalni vzorci. Tkanine vam bodo gotovo ugajale. Idealne za sprejemno sobo, jedilnico in spalnico.

\$33

NAŠE NAVADNE 59.75
Preproge sobnih mer

Vključene v tej skupini so Royal Wiltons in Deep pile Axminster preproge. Dvo-tonski, učinek. Tkanina in konvencionalni vzorci. Vsaka preproga je absolutna perfektna. Po teh nizkih cenah jih bo šlo 21 kot gozdni požar...

\$43

OVERSIZE IN BROADLOOM PREPROGE TUDI ZELO REDUCIRANE

5-9x21 Plain Color Velvet Rugs\$3.50	62.50	3-9x15 Twist Yarn Rugs\$1.00	62.50	1-12x16.7 Plain Broadloom Rug\$115.00	69.50
3-9x18 Plain Color Velvet Rugs\$7.00	53.50	1-12x17 Wilton Broadloom Rug\$143.00	87.50	1-12x12 Super-Woven Broadloom\$116.00	73.50
2-9x15 Plain Color Velvet Rugs\$6.50	45.00	1-10.5x10.2 Wilton Broadloom Rug\$75.00	46.50	1-12x15 Super-Woven Broadloom\$145.00	89.50
5-9x15 Axminster Rugs\$48.50	37.50	1-10.6x18 Plain Broadloom Rug\$110.00	72.50	1-12x16.6 Super-Woven Broadloom\$150.00	102.00
8-10.6x12 Axminster Rugs\$46.50	34.50	1-12x10 Plain Broadloom Rug\$62.00	45.00	1-12x17.8 Axminster Broadloom\$75.00	54.50
				1-12x13.1 Axminster Broadloom\$95.00	64.50

Preproge različnih mer po manj kot 1/2 ceni

Stiri mere izdelane v barvah "taupe," modro, zeleno in rjasto z franžastimi konci, da se prilaga.

26x43 inch mere	3.75	27x52 inch mere	5.00
27x45 inch mere	4.25	36x50 inch mere	7.50

Lahki pogoji na nakupih čez \$20.

Nizki "Carrying Charges"

Sesto nadstropje

PIKNIK

DRUŠTVO NA JUTROVEM,
ŠT. 477 SNPJ

priredi svoj letni piknik
V NEDELJO, 18. JUNIJA

na Zornovih prostorih na Bradley Road
Občinstvo je vabljeni, da se udeleži.